

2794

vēst. izz.

Latvijas Arhivistu biedrība

Vēsturiskā izziņa

par 1997. - 2008. g.

Fonda Nr. 2794

Rīgā

Latvijas Arhīvistu biedrības

Vēsturiskā izziņa

par 1997. gadu līdz 2008. gadam

25.11.2012.

1. daļa

Latvijas Arhīvistu biedrība (turpmāk – LAB) nodibināta 1997. gada 16. maijā.

1997. gadā aktualizējās jautājumi par Latvijas arhīvu iestāžu tālāku attīstību, par arhīva darba un arhīvistu prestiža paaugstināšanu, par arhīvistu profesionālā līmeņa celšanu, profesionālu kadru sagatavošanu. Tika uzsākts darbs pie arhīvu sistēmas attīstības koncepcijas izstrādes, plānoti grozījumi likumā “Par arhīviem”.

Augošā sabiedriskā aktivitāte, vēlme ietekmēt un piedalīties reformu procesos arhīvu sistēmā, kā arī uzskatu dažādība par arhīvu sistēmas nākotnes modeli, izraisīja nepieciešamību veidot sabiedrisku organizāciju kopīgas darbības veikšanai.

1997. gada 8. maijā Siguldas zonālajā valsts arhīvā sapulcējās Vidzemes reģiona – Alūksnes, Cēsu, Siguldas, Valmieras zonālo valsts arhīvu un Rīgas un Jūrmalas pilsētu personālsastāva dokumentu arhīva pārstāvji, lai pieņemtu aicinājumu visiem sistēmas un valsts pārvaldes iestāžu arhīvistiem par sabiedriskas organizācijas dibināšanu un vienotos par dibināšanas sapulces organizēšanu. Aicinājuma projektā izvirzīto pamatjautājumu autors bija Valdis Štāls, Valsts arhīvu ģenerāldirektors.

Atsaucoties Siguldas zonālā valsts arhīva sanāksmē pieņemtajam aicinājumam, tika izveidota LAB dibināšanas darba grupa, par tās vadītāju izvirzīja Valdu Pēteroni, Latvijas Valsts vēstures arhīva direktora vietnieci, par darba grupas locekļiem Maiju Āboltiņu, Nonnu Jermakovu, Birutu Marksu, Daci Ozoliņu un Felicitu Raslavu.

LAB dibināšanas kopsapulce notika 1997. gada 16. maijā Latvijas Valsts vēstures arhīvā Rīgā, Slokas ielā 16. Uz dibināšanas kopsapulci bija saņemti 115 iesniegumi, kuros apliecināta vēlšanās dibināt Latvijas arhīvistu biedrību un kļūt par tās biedru, kā arī Valmieras, Rēzeknes un Tukuma zonālo valsts arhīvu darbinieku sanāksmju protokoli ar atbalstu arhīvistu biedrības dibināšanai.

Dibināšanas kopsapulcē nākamās sabiedriskās organizācijas biedrus uzrunāja Felicita Raslava, Siguldas zonālā valsts arhīva direktore.

LAB dibināšanas kopsapulce pieņēma lēmumus par LAB nodibināšanu, par Statūtu apstiprināšanu, par iestāšanās un biedru naudas apmēra noteikšanu, kā arī ievēlēja valdi 11 cilvēku sastāvā un revīzijas komisiju 3 cilvēku sastāvā.

Pirmajā LAB valdes sēdē par Valdes priekšsēdētāju ievēlēja Felicitu Raslavu, par priekšsēdētājas vietnieku Gunāru Mediņu, par Valdes sekretāri Birutu Marksu, par kasieri – Maiju Āboltiņu.

LAB un tās Statūti reģistrēti Latvijas Uzņēmumu reģistrā 1997. gada 25. jūnijā. Statūtos noteikts sabiedriskās organizācijas nosaukums – Latvijas arhīvistu biedrība, tās adrese – Slokas ielā 16, LV – 1007 un LAB darbības mērķi: apvienot kopējai darbībai arhīvzinātnes un arhīvniecības speciālistus un interesentus, veicināt Latvijas nacionālā arhīva fonda veidošanu, saglabāšanu un izmantošanu, pievērst sabiedrības uzmanību dokumentiem kā vēstures liecībai, celt arhīvistu profesionālo līmeni un profesijas prestižu sabiedrībā, popularizēt arhīvistiku kā zinātni, nodrošināt arhīvistu profesionālo aizsardzību. Minētos mērķuzdevumus reģistrācijas apliecībā noformulēja pirmajā valdes sēdē.

Pamatojoties uz Biedrību un nodibinājumu likuma prasībām, 2005. gada 26. oktobra biedru kopsapulce pieņēma lēmumu par sabiedriskas organizācijas "Latvijas arhīvistu biedrība" pārveidošanu par biedrību, kā arī par grozījumiem Statūtos. Biedrības statūtu grozījumu projektu izstrādāja Valdes loceklis Gatis Karlsons un LAB biedre Valija Timofejeva. Latvijas arhīvistu biedrības statūtus parakstīt un pārreģistrēt pilnvaroja biedrus Nonnu Jermakovu, Gati Karlsonu, Daci Ozoliņu, Valiju Timofejevu.

Latvijas arhīvistu biedrības statūti reģistrēti Biedrību un nodibinājumu reģistrā 2006. gada 13. februārī reģ. Nr. 40008029235.

Laikā no 1997. gada līdz 2009. gada 31. martam notika desmit LAB biedru kopsapulces, no 2006. gada biedru sapulces. Sapulču darba kārtībā pamatjautājums bija Valdes priekšsēdētājas Felicitas Raslavas pārskata ziņojums par iepriekšējo atskaites periodu un nākamā perioda darba prioritātes. Pārskata ziņojumos Valdes priekšsēdētāja analizēja no LAB Valdes un biedru grupām saņemto informāciju un puda gan savu, gan arhīvistu kopējo redzējumu par LAB un valsts arhīvu sistēmas darbu. Ziņojumu pamatnostādnes tika iepriekš saskaņotas Valdes sēdēs. Valdes sēdes caurmērā notika trīs līdz četras reizes gadā, izņemot 2007. gadu.

LAB 2002. gadā atzīmēja pastāvēšanas piekto gadadienu, sasaucot pārskata kopsapulci reprezentatīvajā Rīgas domes sēžu zālē un pēc tam aicinot uz kafijas pauzi Valsts arhīvu ģenerāldirekcijas zālē. Pasākumu kuplināja sarīkotā pārvietojamā izstāde par biedru grupu darbu piecu gadu laikā. LAB jubilejā sveica Latvijas Restauratoru biedrība, vakaru vadīja mākslinieki Jānis Skanis un Andris Daņiļenko.

Par LAB darbību 5 gados tika izdots speciāls žurnāla "Latvijas Arhīvi" pielikums "Latvijas Arhīvistu Biedrība 1992. – 2002.", izdevumu sastādīja Valdes sekretāre Biruta Marksa, tā izdošanu atbalstīja žurnāla redkolēģija un redaktore Valda Pētersone.

Ar nozīmīgu pasākumu LAB atzīmēja arī savu 10. gadadienu 2007. gada 23. septembrī Limbažu raj. Vidrižu pag. Bīriņu pilī. Organizēja starptautisku semināru "Aktualitātes Latvijas un Baltijas valstu arhīvu darbā", uzaicinot kuplā skaitā arhīvu sistēmas iestāžu darbiniekus un rīkojot svētku vakariņas pilī.

Lai informētu par LAB Valdes biedru grupu darbu, par svarīgākiem notikumiem un pasākumiem arhīvu sistēmā laikā no 1997. gada līdz 2006. gadam Valde izdeva Informatīvo Biļetenu. Pavisam iznāca 63 numuri, kuru sagatavošanu organizēja un veica Biruta Marksa un Iveta Veispale, darbā piedalījās Maija Āboltiņa, Inese Lase, Māra Sprūdža.

Laikā no 1997. gada līdz 2004. gadam tika regulāri iesniegta publicēšanai žurnālā "Latvijas Arhīvi" LAB darbības hronika.

2000. gadā informācija par LAB parādījās Latvijas arhīvu mājaslapā.

Sadarbībā ar Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas arhīvu, tā vadītāju LAB biedri Sarmīti Šāvēju, LAB biedri Silviju Križeviču, Latvijas Valsts vēstures arhīva zinātniekiem Ēriku Jākobsonu, Valteru Ščerbinski u.c., direktora vietnieci Valdu Pētersoni LAB Valde priekšsēdētāja vietnieka Gunāra Mediņa līdzdarbībā organizēta vairāku Latvijas vēsturei nozīmīgu grāmatu izdošana. To starpā "Dokumenti par Latvijas valsts starptautisko atzīšanu, neatkarības atjaunošanu un diplomātiskajiem sakariem" 1918 – 1998, Nordik 1999, "Latvijas Ārlietu dienesta darbinieki 1918 – 1991", Biogrāfiska vārdnīca (šajā grāmatā ir Ārlietu ministres Sandras Kalnietes ieraksts "Arhīvistu biedrībai", kā arī grāmatas autoru autogrāfi) Zinātne 2003, "Latvijas advokatūra" 1919 – 1945, Biogrāfiska vārdnīca ar sastādītāju un grāmatas izdošanas atbalstītāju Roberta Rūša autogrāfiem, Latvijas Valsts vēstures arhīvs, Rīga 2007, Vita Zelča "Nezināmā" LAB 2002. u.c.

LAB Valde darbību organizēja vairākos virzienos.

1. LAB pauda arhīvistu profesionālo viedokli par valdības tiesībaktu projektiem, kas skāra informācijas veidošanas, uzkrāšanas, saglabāšanas un izmantošanas kārtību, par arhīvu sistēmas attīstības perspektīvām un arhīvistu interešu aizstāvību.

LAB savas darbības sākumā 1997. gadā aktīvi iesaistījās Tieslietu ministrijas izstrādātajā arhīvu sistēmas attīstības koncepcijas projekta izvērtēšanā. Priekšlikumu un iebildumu izstrādē piedalījās visas zonālo valsts arhīvu biedru grupas.

LAB iestājās par koncepcijas darba grupas sastāva izmaiņšanu, jo darba grupā no arhīva iestādēm kā vienīgā pārstāve bija iekļauta Latvijas Valsts arhīva direktore Daina Kļaviņa. Viņas priekšlikumi, galvenokārt, par arhīvu sistēmas struktūras modeli pārējiem arhīviem nebija pieņemami. Kopumā valsts arhīvi iestājās par patstāvības saglabāšanu un savu uzskatu kvintesenci LAB biedri pauda 2000. gada biedru kopsapulcē pieņemtajā lēmumā: "Lai nodrošinātu Latvijas Nacionālā arhīva fonda saglabāšanu, panākt Latvijas valsts arhīvu vienotas sistēmas, esošo arhīvu īpašumu, finansu bāzes un juridiskā statusa saglabāšana".

2000. gada 27. aprīlī LAB Valdes sēdē apstiprināja Arhīvistu ētikas kodeksu.

Pēc arhīvu sistēmas pāriešanas Kultūras ministrijas pārraudzībā ar 2001. gadu LAB valde vērsās Kultūras ministrijā, iesakot kandidatūras jaunā Arhīvu likuma izstrādes darba grupai, analizēja, apkopoja arhīvistu viedokli par Latvijas arhīvu sistēmas attīstību un tās struktūras modeli. Par pamatu tika ņemts 2000. gadā LAB biedru kopsapulcē pieņemtais lēmums.

Ar 2004. gadu īpaši tika aktualizēts jautājums par arhīvu darbinieku algām. Atzīts, ka 49% no 697 strādājošajiem vidējais algas līmenis ir 80 – 83 latī. Ar LAB Informatīvā Biļetena palīdzību arhīvisti tika informēti par atalgojumu stāvokli (Nr. 13 (52) 2004.), kā arī par citām aktualitātēm sistēmā.

LAB Valde vairākkārt ar vēstulēm vērsās Kultūras ministrijā. Pievērsot sabiedrības uzmanību arhīvu lomai valstī un arhīvistu neapmierinošajam atalgojumam, Valdes priekšsēdētāja Felicita Raslava piedalījās un uzstājās tolaik populārajā Latvijas Televīzijas raidījumā "Kas notiek Latvijā" (22.06.2005.), kā arī 2005. gada 25. augustā Kultūras ministrijas organizētajā 1. kultūras darbinieku forumā. Pārstāvēt arhīvistu

Kultūras ministrijas organizētajā 1. kultūras darbinieku forumā. Pārstāvot arhīvistu intereses, debatēs atvēlētajās minūtēs, Felicita Raslava iezīmēja Latvijas arhīvu problēmas un nepieciešamību palielināt darbinieku atalgojumu.

Par minētajiem jautājumiem 2006. gada 2. martā LAB Valdes priekšsēdētāja Felicita Raslava un Valdes loceklis Gatis Karlsons tikās ar Kultūras ministri Helēnu Demakovu.

LAB aktivitāte sadarbībā ar Valsts arhīvu ģenerāldirekcijas veikto darbu deva pozitīvus rezultātus – arhīvistu atalgojumu palielināja, bet ekonomiskās krīzes apstākļos, tas tika atkal samazināts par 25 līdz 30 procentiem.

LAB biedru sapulcē 2006. gada martā apsprieda un iesniedza Kultūras ministrijai iebildumus par Kultūras ministrijas darbības stratēģijas projektu, vēršot ministrijas uzmanību, ka stratēģijā nav iekļauti pasākumi par elektronisko dokumentu pieņemšanu valsts glabāšanā, kā arī par arhīvu glabātavu, t.sk. Latvijas Valsts vēstures arhīva ēkas renovāciju.

LAB Valdes ārējās aktivitātes izpaudās arī attieksmes paušanā par likumu projektiem un citiem valstī notiekošajiem procesiem.

1998. gadā Saeimai iesniegts priekšlikums par precizējumiem "Informācijas atklātības likuma" projektā, pievēršot uzmanību nepieciešamībai nodrošināt informācijas saglabāšanu un iznīcināšanas kārtības ievērošanu.

1999. gada 17. jūnija kopsapulcē tika pieņemts biedru kopsapulces vienbalsīgs lēmums par rezolūciju "Par Latvijas vēsturi kā patstāvīgu mācību prieksmetu skolās". Lēmums tika nosūtīts Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijai. Šī jautājuma atkārtotu aktualizēšanu 2006. gadā pozitīvi novērtēja Izglītības un zinātnes ministre I. Druviete, kā arī izteica atzinību par Latvijas valsts arhīvu ieguldījumu vēstures mācīšanas procesā.

Nozīmīgu darbu LAB veica izstrādājot profesijas standartus "Arhīvists" un "Dokumentu sistēmu vadītājs".

2008. gadā LAB sniedza pozitīvu atzinumu Latvijas Universitātei par profesionālo maģistru studiju programmu "Dokumentu un arhīvu pārvaldība", kā arī aktīvi iesaistījās Rēzeknes augstskolas profesionālās maģistra studiju programmas arhīvniecībā akreditācijā.

LAB Valdes priekšsēdētāja Felicita Raslava un locekļi līdz pat 2008. gadam aktīvi piedalījās jaunā Arhīvu likuma projekta izstrādāšanā. Darba process ieilga arhīvistu uzskatu dažādības dēļ, kā arī saskaņojot likuma prasības ar citu spēkā esošo likumu normām un tolaik aktuālajām nostādnēm valstī, ko izraisīja ekonomiskā krīze.

2. Iespēju robežās LAB Valde veicināja arhīvistu starptautisko sadarbību un sakarus ar ārvalstu arhīviem.

Starptautiskie sakari izveidojās tūlīt pēc LAB nodibināšanās.

1997. gada maija beigās Valdes priekšsēdētāja Felicita Raslava un sekretāre Biruta Marksa jau piedalījās Igaunijas 4. arhīvistu dienās Dienvidigaunijā. 1999. gadā Valdes loceklis Ainārs Bambals sveica Igaunijas arhīvistu biedrību 60. gades svinībās. Delegāciju apmaiņa turpinājās arī turpmākajos gados.

1997. gada decembrī Varšavā uzsākās draudzība ar Polijas Arhīvistu biedrību, kura turpinājās daudzu gadu garumā. LAB biedri tika aicināti un piedalījās Polijas Arhīvistu biedrības organizētajos kongresos Ščecinā (2002.g.), Olstinā (2007.g.), konferencē Varšavā (2006.g.).

1998. gadā no 17. līdz 20. novembrim LAB biedri piedalījās Latvijas arhīvistu delegācijas sastāvā Somijā Helsinkos izstādes "Latvijas neatkarības iegūšana,

ārpolitika un attiecības ar Somiju 1918. – 1940.” atklāšanā, zinātniskajā konferencē, sveica Somijas Arhīvistu biedrību, apmeklēja Latvijas Republikas vēstniecību Somijā. Sadarbība ar Somijas arhīvistu biedrību turpinājās arī vēlākajos gados. Somu delegācija 2002. gadā no 5. līdz 6. septembrim viesojās Latvijā pieredzes apmaiņas vizītes seminārā. Abu pušu pārstāvjus pieņēma Somijas vēstniecībā Latvijā. Vizīte noslēdzās ar ekskursiju Turaidas pilī un Siguldas zonālā valsts arhīva apmeklējumu.

1999. gadā pēc LAB biedres, Rīgas Domes sekretariāta arhīva vadītājas Marijas Vilkaušas ierosinājuma ar Rīgas Domes priekšsēdētāja Andra Bērziņa un Prāgas pilsētas mēra Jana Kasla atbalstu tika izveidota izstāde "Rīga – Prāga. Divu neatkarīgu valstu galvaspilsētas XX gs. 20. – 30. gados". Izstādes veidošanā piedalījās LAB biedre Gunta Minde un Valda Pētersone no Latvijas Valsts vēstures arhīva un Marija Vilkauša. Izstādes atklāšanā bija klāt Latvijas Republikas prezidents Guntis Ulmanis.

2000. gadā LAB biedri kuplā skaitā bija iekļauti Latvijas arhīvistu 38 cilvēku delegācijas sastāvā un kopīgi ar Valsts arhīvu ģenerāldirekciju organizētajā braucienā devās uz XIV Starptautisko arhīvistu kongresu Spānijā Seviljā.

LAB Valdes loceklis Gatis Karlsons 2004. gadā XV Starptautiskajā arhīvistu kongresā Vīnē pārstāvēja Latvijas Arhīvistu biedrību un Centrālās Eiropas arhīvu seminārā, kas notika vienlaikus ar kongresu, uzstājās ar ziņojumu par biedrības darbu.

2005. gadā LAB pārstāve Digna Bērze piedalījās Vācijas arhīvistu 75. dienas Štutgartē. Vācijas arhīvistu apvienības organizētajā kongresā izskatīja tēmu "Vācijas arhīvi un nacionālsociālisms".

2008. gada 9. jūnijā Latvijas Arhīvistu biedrība kļuva par Starptautiskās arhīvu padomes biedru.

3. Liela nozīme arhīvistu aktivitātes celšanā un arhīva darba popularizēšanā bija kopīgu pasākumu organizēšanai ar Valsts arhīvu ģenerāldirekciju un valsts arhīviem.

Biedrības sastāvā laikā no 1997. gada līdz 2008. gadam lielāko biedru skaitu veidoja Latvijas arhīvu sistēmas iestādes strādājošie un uz citām institūcijām strādāt aizgājušie biedri.

LAB aktīvi piedalījās Latvijas arhīvu sporta spēļu jeb Sporta svētku organizēšanā. Netieša nozīme LAB izveidē noteikti bija pirmajām sporta spēlēm Alūksnē 1996. gadā, kas vienuviet pulcināja visu valsts arhīvu sportot un satīties gribošos. Tas nenoliedzami izraisīja gan Latvijas arhīvu sistēmas iestāžu darbinieku kopības sajūtu, gan stiprināja arhīvistu pašapziņu. Valsts arhīvu ģenerāldirekcijas ierosināto pirmo sporta spēļu organizēšanā lielu darbu ieguldīja Alūksnes zonālā valsts arhīva direktore Solvita Jermacāne ar sava arhīva kolektīvu un no Valsts arhīvu ģenerāldirekcijas šo pasākumu koordinēja toreizējā Arhīvu inspekcijas daļas vadītāja Sandra Ulpe. Katru nākamo pasākumu organizēja uzvarētāja komanda.

Sporta spēlēs LAB vienmēr izvirzīja savu komandu Valdes locekles Līgas Dimantes vadībā. Komandas sastāvā ietilpa no valsts arhīviem uz citām institūcijām aizgājušie biedri un viņu ģimenes locekļi. LAB komanda divas reizes izcīnīja pirmo vietu 8. sporta spēlēs Jāņmuižā (2003.g.) un 10. Sporta svētkos Liepājas apkaimē Bernātos (2005.g.). Uzvara Jāņmuižā uzlika pienākumu LAB Valdei rīkot nākamos Sporta svētkus 2004. gadā pie Rāznes ezera, ko veica sadarbībā ar Valsts arhīvu ģenerāldirekciju, kā arī ar Cēsu zonālo valsts arhīvu (turpmāk – ZVA) un Rēzeknes ZVA.

Nozīmīgi sadarbības pasākumi bija Latvijas arhīvistu delegāciju braucieni un piedalīšanās XIV un XV Starptautiskajā arhīvistu kongresā Spānijā Seviljā 2000. gadā

un Austrijā Vīnē 2004. gadā, kā arī Eiropas arhīvistu 7. konferencē "Arhīvists. Nākotnes profesija Eiropā" Polijā Varšavā 2006. gadā.

Pēc starptautisko arhīvistu kongresu apmeklējumiem LAB biedri atskaitījās par redzēto gan biedru grupās savos arhīvos, gan pirms vai pēc LAB kopsapulcēm, dalījās pārdomās LAB izdevumā Informatīvais Biļetens, žurnālā "Latvijas Arhīvi", rīkoja saņemto materiālu izstādes.

LAB Valde sadarbojās ar Valsts arhīvu ģenerāldirekciju un arhīviem Latvijas arhīvu sistēmas 80. (1999.g.) un 85. (2004.g.) gadadienas, likuma "Par arhīviem" 10-gades (2000.g.) un 15-gades, zonālo valsts arhīvu 40-gades (2004.g.) svinību organizēšanā.

Atbalstot LAB biedru ierosinājumus, LAB Valde sekmēja biedru piedalīšanos visu minēto pasākumu organizēšanā, popularizēšanā un materiālu apkopošanā.

Organizējot Latvijas arhīvu sistēmas 80. gadadienas svinības 1999. gada novembrī, LAB Valde ierosināja izdot speciālu izdevumu par Latvijas valsts arhīviem, kuru izveidoja LAB biedres Dignas Bērzes vadībā. Valdes locekļi darbojās pasākuma rīcības komitejā, apmeklēja valsts arhīvu rīkotos pasākumus, uzstājās Latvijas radio, Latvijas Televīzijā, organizēja zonālo valsts arhīvu darbinieku tikšanos ar Latvijas Valsts vēstures arhīvu tā 80. gadadienā, sarīkoja mācību pasākumu – zonālo valsts arhīvu savstarpējās pieredzes apmaiņas izstādi dokumentu popularizēšanā, ar kuru savu darbību uzsāka Zonālo valsts arhīvu sadarbības sekcija Valdes locekles Dainas Sūngailes vadībā.

LAB biedre Nonna Jermakova bija atbildīga par svētku scenāriju izveidošanu 80. gadadienas svinībām Latvijas Nacionālajā teātrī 1999. gadā, sistēmas 85. gadadienas svētkiem Rīgas latviešu biedrībā 2004. gadā un likuma "Par arhīviem" 10-gades pasākumam Vāgnera zālē 2000. gadā, bet par minēto pasākumu materiālu apkopošanu, sakārtošanu – atbildēja LAB Valdes sekretāre Biruta Marksa, LAB biedre Iveta Veispale.

Atzīmējot LAB un arhīvu sistēmai nozīmīgos datumus tika izveidotas foto, arhīvu izdoto grāmatu un citu materiālu izstādes. To kārtošanā aktīvi piedalījās LAB biedres Dace Bušante, Biruta Marksa un Iveta Veispale. Maijas Āboltiņas – uz zonālo valsts arhīvu 40. gadadienu sagatavoto pētījumu "Zonālie valsts arhīvi: ieskats vēsturē", 2004. gadā LAB Valdes pārstāvji kopā ar albūmu un speciāli pasākumam veltīto Informatīvo Biļetenu svinību reizē dāvināja katram zonālajam valsts arhīvam.

4. LAB Valde centās realizēt statūtos izvirzīto mērķi celt arhīvistu profesionālo līmeni, profesijas prestižu sabiedrībā, popularizēt arhīvistiku kā zinātni.

Sākot ar 1998. gadu, Valde organizēja pasākumus profesionālās pieredzes pilnveidošanai. Pirmais seminārs notika 1998. gada 1. aprīlī Rīgas domē pēc Rīgas domes sekretariāta arhīva vadītājas, LAB Valdes locekles Marijas Vilkaušas ierosinājuma. Semināra tēma bija "Pieredze dokumentu uzskaitē, saglabāšanā, lietu aprakstu un vēsturiskās izziņas sagatavošanā". Materiāli ar Valsts arhīvu ģenerāldirektora komentāru par semināra tēmu tika izsniegti visiem valsts arhīviem. Nākamā sanāksme jau notika 1998. gada 9. decembrī toreizējā Rīgas un Jūrmalas pilsētu personālsastāva dokumentu arhīvā par uzraudzības darba jautājumiem, kurā ar savu pieredzi dalījās Rīgas pārstāve Arta Rengarte un Rēzeknes ZVA daļas vadītāja Nina Ļitvinova. Nina Ļitvinova iepazīstināja ar metodiskajiem materiāliem, kas grafiskā, viegli uztveramā veidā parādīja institūciju lietu nomenklatūras un lietu aprakstu sastādīšanas pamatnosacījumus.

Ar katru gadu semināru tēmu loks paplašinājās. 1999. gadā semināri notika Centrālās mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurācijas laboratorijā 18. martā un 16. aprīlī, pieaicinot arī institūciju arhīvu vadītājus.

Zonālo valsts arhīvu sadarbības sekcija 2000. gadā 11. maijā kopā ar LAB Valdi organizēja plašu semināru par elektronisko dokumentu ienākšanu Latvijā un ārzemju komandējumu pieredzi.

2000. gadā darbību uzsāka Lietvedības un informācijas vadības sekcija Valsts kancelejas arhīva nodaļas vadītājas, LAB Valdes locekles Līgas Dimantes vadībā. Sekcija deva savus atzinumus par elektronisko dokumentu likuma un Ministru kabineta attiecīgo noteikumu projektiem.

Ar katru gadu aktivizējās zonālo valsts arhīvu biedru grupu darbība, īpaši veidojot izstādes par savu rajonu un pilsētu vēsturi. 2000. gadā visi zonālie valsts arhīvi organizēja izstādes un pasākumus, kuri bija veltīti 1941. – 1949. gada masu deportāciju piemiņai.

Sakarā ar informācijas tehnoloģiju ienākšanu iestāžu lietvedībā un arhīva darbā bija nepieciešama arhīvistu profesionālā tālākizglītošana. 2000. gada 7. februārī LAB biedre, Valmieras ZVA direktore Valda Krizone un Alūksnes, Cēsu, Valmieras un Siguldas ZVA arhīvu biedru grupas vārdā ierosināja dibināt Vidzemes zonālo valsts arhīvu apmācības centru.

Vidzemes apmācību centrs uzsāka savu darbību LAB biedru kopsapulcē 2000. gada 2. jūnijā ar izstādes organizēšanu par uzraudzības darbu un arhīva darba popularizēšanu reģionos. Šajā kopsapulcē LAB Valde ierosināja Valsts arhīvu ģenerāldirekcijai izveidot speciālu struktūrvienību – mācību centru. Priekšlikums tika realizēts 2001. gadā.

Vidzemes centrs, vēlāk Vidzemes zonālo valsts arhīvu sadarbības sekcija regulāri organizēja virkni pasākumu arhīvistiem un institūciju arhīvu darbiniekiem: 2002. gada 21. maijā par godu LAB 5-gadu jubilejai sveica labākos institūciju arhīva darba veicējus, 2003. gada 22. un 23. maijā rīkoja starptautisku pasākumu uzraudzības darba jautājumos, kurā piedalījās Igaunijas arhīvistu no Pērnavas un Vīlandes, 2006. gada Vidzemes zonālo arhīvu pieredzes apmaiņas semināru. Pēdējo pasākumu sekcija organizēja kopā ar Valsts arhīvu ģenerāldirekciju 2008. gadā Valmieras rajona Koņu dzirnavās par tēmām arhīvu sistēmas prioritātes un zonālo valsts arhīvu sadarbība ar Arhīvu inspekciju dokumentu saglabāšanas nodrošināšanā administratīvi teritoriālās reformas laikā.

Ļoti aktīvu dokumentu popularizēšanas darbu veica Valmieras ZVA Limbažu dokumentu nodaļas biedri Vijas Ķikutes vadībā.

Ventspils ZVA biedri Dainas Sūngailes un Dināras Ārnestas rosināti darbojās arhīva pedagoģijas jomā, sadarbojoties ar zonas skolām, piedalījās Ventspils pilsētas 710 gadu svētku programmā, veidojot izstādi par pilsētu (2000.g.), publicējās vietējā presē.

2. daļa

Latvijas Arhīvistu biedrības (turpmāk – LAB) Valdes dokumenti tiek aprakstīti pirmoreiz un uzskaitīti pastāvīgi glabājamo lietu aprakstā Nr. 1 no 1997. gada līdz 2008. gadam.

Lietu aprakstā lietas kārtotas pēc nomināli hronoloģiskā principa.

LAB Valdes lietu aprakstā iekļauti biedrības dibināšanas dokumenti (lieta Nr. 1) un tikai tie dokumenti, kas veidojās Valdē LAB funkciju veikšanā – biedru kopsapulču, no 2006. gada biedru sapulču protokoli (2000. gadā kopsapulcē nav rakstīts protocols ir tikai lēmums), darbības pārskati un citi materiāli pie tiem (2. un 3. lieta), Valdes sēžu protokoli un dokumenti pie tiem (4. un 5. lieta) un visa veida sarakstes dokumenti hronoloģiski pa gadiem, kā arī plāni, ielūgumi, fotogrāfijas u.c. (lietas no Nr. 6 līdz Nr. 19). LAB sēdes nav protokolētas 2007. gadā, kad saziņa Valdes locekļu starpā notika telefoniski vai pa e-pastu.

Atsevišķā lietā Nr. 20 apkopoti LAB Valdes izdotie Informatīvie Biļeteni laikā no 1997. gada līdz 2006. gadam, LAB hronika no 1997. gada līdz 2004. gadam un tipogrāfiski iespiests izdevums "Latvijas Arhīvistu biedrība 1997. – 2002."

Atsevišķā lietā Nr. 21 apkopoti dokumenti (plāni, ielūgumi, runas, fotogrāfijas u.c.) par LAB kopīgi veidotajiem pasākumiem ar Valsts arhīvu ģenerāldirekciju un citām arhīvu sistēmas iestādēm, kā arī par LAB sekciju darbu. Papildus informāciju par šajā lietā iekļautajiem dokumentiem var iegūt arī iepazīstoties ar attiecīgā gada darbības pārskatiem, Valdes sēžu protokoliem un sarakstes dokumentiem.

Lietu aprakstā lietās Nr. 20 un Nr. 23 iekļautie dokumenti par biedru grupu darbu neparāda šo grupu veikumu pilnībā, jo lietās ir apkopoti tikai tie dokumenti un dokumentu kopijas, kas tika iesūtītas Valdē par attiecīgiem pasākumiem. Biedru grupu sarakstes dokumenti iekļauti LAB Valdes sarakstes lietās.

Dokumenti par Latvijas arhīvu iestāžu organizētajām desmit sporta spēlēm jeb svētkiem lietā Nr. 24 laikā no 1996. gada līdz 2005. gadam. Pirmo sporta spēļu laikā, kuras notika 1996. gadā Alūksnē, LAB vēl nebija nodibināta, bet, tā kā dokumenti attiecas uz līdzīgu pasākumu un līdz šim glabājas LAB dokumentos, tie ievietoti LAB Valdes arhīva lietā.

Vēsturiskās izziņas pirmajā daļā minētie dokumentu apkopojumi par Latvijas arhīvu 80. gadadienas norisi (3 sējumi), likuma "Par arhīviem" 10-gadi (1 lieta) un Latvijas arhīvistu delegācijas braucienu uz XIV Starptautisko arhīvistu kongresu Spānijā (1 lieta) uzskaitīti Valsts arhīvu ģenerāldirekcijas lietu aprakstā Nr. 1 un glabājas tās arhīvu fondā.

Dokumentu sastāvs pilnīgs, lietu fiziskais stāvoklis labs.

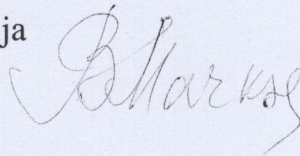
LAB Valdes priekšsēdētāja

I. Slaidiņa

Vēsturisko izziņu sastādīja

bij. Valdes sekretāre no 1997. gada 16. maija
līdz 2012. gada 16. maijam

B. Marksa

Šinī lietā 8 (astoyas)
numurētas lapas
20 14. g. « 23. » aprīlī
LVA arhivists [Signature]